other Weight at V, becauſe then their perpendicular Aſcent or Deſcent will not be equal.

VI. *De Ingenti* Sanguinis Vomitu *perquàm* gelidiſſimis *brumali tempore* Potionibus *curato, Obſervatio ad Regiam Scientiarum Londinenſem Societatem à* Petro Antonio Michelotto *M. D. R. S. S. tranſmiſſa.*

QUUM Patritius Juvenis Præſtantiſſimus Ludovicus Maffetti, rure, ubi venatione, & perequitando ſe vehementer exercuerat, in urbem reverſus Sanguinem Decimo Calendas Januarias CIↃ ↃCC XXVIII. ad uncias quinque, ſexve matutinis temporibus vomeret, hujuſcemodi curationem inſtitui. Primùm, quòd Cruoris in Arterias, Venaſque vim, eas diſtendere continenter nitentem inſigniter, & præcipuè ex ſuperfluente Sanguineæ materiæ copia adauctam animadverterem; minimèque ignorarem ipſum Nobiliſſimum Juvenem laborare ſcyrrhoſo lienis tumore, ob quem, & Sanguinem vel hos ante quatuor annos evomuerat, & narium copioſis hæmorrhagiis à prima uſque adoleſcentia vere, & autumno quotannis tentari conſueverat; quæ, poſteaquam fortuitò à luſoribus follis capiti impactus fuerat, ferè ex toto defecerant; quòd hæc, inquam, minimè ignorarem, ad uncias circiter octo ex hæmorrhoidibus Sanguinem per hirudines protinus mitti, ejus copiæ demendæ, atque à liene, & ventriculo avertendæ cauſa præcepi; tùm aquam ex plan-

plantaginis ſucco, *corallato* nitro bene ſaturam cyathi menſura ſæpius eo die ſorbendam præbui ad Sanguinis fervorem compeſcendum. Sanguineo verò vomitu circà ſecundam noctis vigiliam vehementiùs urgente, ſub eoque, Sanguine maximo impetu copioſiſſimè ad os ruente, aquam ex lactucæ ſucco, *cydoniati* J. B. Helmontii *Laudani* guttis duodecim, unciarum quatuor pondo commiſtam confeſtim potui dedi, & Cruoris potiſſimùm velocitatis minuendæ, & ſomni acccerſendi ergô: quod medicamentum, quum Æger, Sanguine ex ventriculo tertiùm, quartùmque ingenti copia erumpente, rejiceret, ad catapotia ex perſici *philonii* ſcrupulis ſex, ex aqua ſucci Sanguinalis herbæ devoranda decurri. Sub idem tempus gelidam aquam frigido aceto permiſtam ore contineri, ſpongiamque perfrigido aceto benè imbutam epigaſtricæ regioni admoveri juſſi, ad ſanguifera ſtomachi vaſa, ſivè exeſa, ſivè rupta, ſivè quocunque modo patefacta conſtringenda: quem in finem, quandoquidem idem cruentus Vomitus quintùm, ſextùmque revertebatur, atque Æger exanimari videbatur, non modò ad confectionem ex contuſis albi papaveris, & hyoſciami ſeminibus roſaceo ſaccharo, armenia bolo, ac lapide hæmatite adjectis, ſemicochlearii pondere devorandam decurrebam; ſed ad conſolidantia quoque catapotia, quæ ſub Autore *Helvetio* Patre feruntur, quorum terni ſcrupuli quarta quoque hora aſſumebantur ex aqua modò commemorata, in qua modica pollinis ex margaritis, & rubris coralliis in calcem redactis, itemque ex *magiſterio* (ut Chymici loquuntur) oculorum cancrorum portio ſoluta erat. Per hæc auxilia conſecutus ſum, ut Sanguis per aliquot horas conquieverit.

A Sanguinis per ſectas Venas detractione ea nocte abſtinui : primùm, quòd Sanguinem ad libras duodecim, & ampliùs duarum circiter horarum ſpatio ex ore proceſſiſſe, jacentemque ob id, in conclavi frigido, paucis veſtimentis corpori injectis quietus animo linqui perſpicerem ; tùm, quòd Cordis, & Arteriarum coagitatio, & quod conſequebatur, reſidui Cruoris pauciſſimi velocitas eſſet quam maxima ; indè, quòd ad avertendum tantæ ſanguineæ materiæ à ventriculo curſum, exiguam Sanguinis emiſſionem, & parvo quidem tempore duraturam, ſivè ex parte ab ipſo affecto ventriculo minus remota, ſivè ex Vena quàm longiſſimè ab eo diſtante haud ſufficere, exiſtimarem ; poſteà, quòd, vel per medicam, hujuſcemodi rebus circumſtantibus, Sanguinis detractionem, ſulphuratarum ſanguineæ maſſæ particularum ad coccineas maſſulas pænè ex toto deficientes proportionem jàm notabiliter (uti ex magna ſiti, corporis calore, brachiorum, & crurum jactatione, inſignique pulſus frequentia conjiciebam) increſcentem, una cum Sanguinis velocitate cruentum Vomitum rursùs excitare valente ſummoperè adaugeri poſſe, providerem.

Albente cœlo, Vomitu denuò reverſo, ad Sanguinem, qui notabili tum quoque copia evomebatur, ſupprimendum, frigidum ex urenti urtica Succum, cui toſti opii grana octo admiſta erant, ad uncias quatuor potandum obtuli ; qui quum ex toto non reſponderet, ad extremum ratiocinando conſtitui, & Sanguinis Ductus in ventriculi cavum pertinentes ejus aerem condenſando comprimere, & Sanguinem ab iis ſupportatum reprimere perquàm gelidiſſimis potionibus quia verò cujuſquemodi generis cibos, ſivè ex contrito

trito pane, ſivè ex recentium ovorum vitellis, in gallinaceorum pullorum juſculis, ſolutis, ſivè ex ptiſana hordeacea, oryzæque cremore, Æger morbo fuſus, ſtomacho maximoperè languente reddebat, ſorbitiones virium imbecillitati ſuccurrentes, neque onerantes delegi: & primum quidem ex *chioccolatte*; tùm ex vaccino lacte, & ſaccharo; indè ex hoc, & cremore ex dulcibus amygdalis, albique papaveris ſeminibus recèns expreſſo: cujuſmodi liquores frigoribus ex glacie & nitro conglaciati, ſcilicèt modò unus, modò alius quinta, ſextave quaque hora ad uncias circiter ſeptem hauriebantur, interpoſitis non multis quidem, ſed ſæpè nocte, ac die haud leviter ſitienti datis ex frigida Nucerina aqua potionibus. Quæ curandi via maximè, quemadmodum ego arbitror, rationalis mirificè quum conferret, in ea perſtiti ferè uſque ad Februarii menſis proximè inſequentis initium; quo tempore victum primis quidem diebus ex decocta in gallinaceo juſculo oryza, conſciſſove triticeo pane, eodem juſculo, benè madente, aut recenti ovo; in ſequentibus verò diebus ex carnibus quoque, modò gallinaceis, modò vitulinis, & interdùm ex avibus imperavi: prætereáque ad imbecillem ſtomachum confirmandum præſcripſi tincturæ ex abſinthio ſine vini ſpiritu extractæ guttas circiter ſexaginta quotidiè paulo ante prandium ex pimpinellæ herbæ aquæ cochleario ſumèndas.

Prætereo, me tertio, quartove morbi die vaccinum lac, butyro, ovi vitello, ac rubro ſaccharo admiſtis in ultima inteſtina per clyſteres infundi, curaſſe ad atrum ſanguinem ex ventriculo ad inferiores partes defluentem educendum: quem propterea quòd craſſi ex fuligine

gine pulveris formam habere, animadverterem; à medicamentis ad Cruoris in ventriculi caveam effuſi concretionem prohibendam, tollendamve, in quocunque Vomitu Sanguinis ab aliis medicis præſcribi ſolitis abſtinere, ſatius duxi, quàm iis propinatis, ad effectum à curatione per gelidiſſimas potiones jàm proſperè inceptum perficiendum vires adhibere videri, ejuſmodi quamfrigidiſſimarum Cruorem cogentium ſorbitionum viribus planè atque omninò contrarias.

Atque hac quidem ratione medendi ſplendidiſſimum Ægrotantem ad deſperationem redactum ex graviſſima, & periculoſiſſima, de qua hactenus retuli, valetudine, Oculatiſſimis, Clariſſimiſque Urbis Medicis, B. Zendrino, & Jo.D. Santorino mihi teſtibus liberavi: cui, ne in eundem morbum deinceps relabatur, Sanguinis uncias ſeptem octove, tertio quartove quoque menſe mitti jubeo, plerumque ex brachiis, interdum ex hæmorrhoidibus. Iſtiuſmodi autem præſidii genere ad Sanguinis profuſionem prohibendam utendi, cauſa hæc eſt. Splenis ſcirrho ſupra commemorato, Sanguinei ad eum attinentes Ductus magnoperè obſtructi eam Sanguinis copiam, cui continendæ apti creati ſunt, profectò capere nequeunt; reliqui igitur corporis, & quod conſequitur, eò magis ventriculi ipſi lieni propinqui canales Sanguinem ducentes, quantitatem ejus naturali majorem contineant, neceſſe eſt: hique propterea ſic extrorſùm trudi, ac dilatari poterunt, ut Sanguini continenter ex ipſis manare conanti patefiant; ſicuti plerumque contingit in maribus, fœminiſque, quibus Sanguinis ſputa, vomitus, aut ejus ex naribus profluvia propter inſignes vaſorum vel infimi ventris obſtructiones fiunt. Sed

in *lienoſis præſertim copioſas, & immodicas Sanguinis ſuſque, deque rejectiones* vidiſſe ſe narrat Jo. Riolanus; hiſtoriaſque ex Hippocrate, & Valverda affert eorum, qui Sanguinis Vomitu ex turgente ſplene interiêre. Id ergò malum ne accideret, præcavendum mihi exiſtimabam repetita Sanguineæ materiæ detractione. Et quoniam Sanguinis in ſuos Ductus impetus velocitatis quoque incremento augeri poteſt; ob hoc, & aquæ frigidæ potum vini loco, & abſtinentiam à venatione, curſu, aliiſque ejuſcemodi Cruoris motum vehementer accelerare potentibus imperavi, & eventu ſanè ad ultimum uſque menſem Anni CIↃ IↃCC XXX. proſperrimo.

Nam eo anno poſtridiè Calendas Decembres in eundem Illuſtriſſimus, atque Excellentiſſimus, de quo retuli, Patritius Sanguinis Vomitum noctu relabitur. Ad eum viſendum protinus accitus; quandoquidem libram unam tantummodò, alteramve Sanguinis evomuerat, & plenitudinem boni adeſſe Cruoris videbam: quanquam cruenta Vomitio continuabat, & Arteriæ ſub ea penè ex toto ſubmittebant ſeſe; nihilominus tamen Sanguinis uncias circiter decem, ad eum à ventriculi ſanguiferis vaſis avertendum ex vena in lævo brachio ſecta, nulla interpoſita mora, mitti jubeo; indè liquidi Helmontii *Laudani* guttas quindecim, octodecimve ex pimpinellæ minoris aquæ unciis quatuor ſumendas præſcribo; atque hujuſmodi remedium ſomni inducendi, & cruoris velocitatis retardandæ cauſa in uſum vocatum, ter, quaterve, quòd Sanguinis Vomitu redeunte rejiciebatur, ea nocte ad propoſitum mihi finem conſequendum repetere coactus ſum.

Vomitus

Vomitus vix horas duas ſub hiſce auxiliis conquievit: eo autem ſemel, iterumque reverſo, ex hæmorrhoidibus quoque Sanguinem ad uncias circiter quatuor educi præcipio, eodemque tempore ad quamgelidiſſimas, quæ aliàs feliciſſimè ceſſerant, optimèque nunc reſpondent in quadam Virgine profuſiſſimo Cruoris ex uteri vaſorum oppillationibus Vomitu ferè exinanita, ſorbitiones devenio: & primùm quidem ad *Chioccolatte*, tùm horis circiter quatuor exactis ad alios conglaciatos liquores, quos *Sorbetti* ex *Spumiglia*, & *Pappina*, vernacula Lingua hîc appellant. Ex cujuſmodi artificiali gelu concretis liquidis, nempè modò ex uno, modò ex altero ad coercendum Vomitum, vireſque reficiendas non multum quidem, ne ventriculum morbo ſolutum onerarет, ſed ſæpè Æger fermè exanimis deguſtabat. Hujuſmodi per ſummè gelidas ſorbitiones curandi ratione, Cruoris maximè gaſtricis Arteriis ac Venis contenti motum valentiſſimè refrenare potente, obtinui, ut Vomitus ad inſequentem uſque diem quieverit; in quo bis reverſus, iiſdem quamgelidiſſimis potionibus pertinaciter tertia, quartave quaque hora repetitis iterùm compreſſus eſt.

Tertio mali die, Sanguinem quidem, at non in multa copia, Nobiliſſimo Ægrotanti denuò circa veſperam vomenti catapotia auri bracteis obvoluta, ad accerſendum Somnum, & ad Cordis atque arteriarum coagitationes præternaturales compeſcendas, devoranda ex aquæ tormentillæ herbæ ſucci unciis tribus dedi, quæ recipiebant perſici *philonii* grana triginta, toſti opii ſemiſcrupulum. Hæc autem adeò reſponderunt, ut, & Vomitus protinus ſedatus ſit, & lon-

giuſculus ſomnus noctu acceſſerit. Dum hæc adverſus Sanguinis Vomitionem gerebantur, alvus lacte, butyro, ſaccharo, ac ovi vitellis commiſtis, & in inferiores partes infuſis, ſecundo, tertiove die ad nigrum Sanguinem ex ventriculo ad inteſtina ſub bilis atræ ſpecie jam quoque delapſum evacuandum ducebatur; aquaque præterea ex millefolii ſucco, in qua cotoneum malum parumper ebullierat, glacie gelidiſſima reddita ad ſtomachum æſtu ſuo languidum erigendum, ad Ductus Sanguinem in eum importantes confirmandos, & ad ſitim, quæ die tertio urgere cœpit, moderandam ſæpius die, ac nocte, parcè tamen, ne Stomachus ipſe tunc multum admodum infirmus ad reſiſtendum obrueretur, potui dabatur.

Dies duodecim frigidiſſimam hanc, tenuiſſimamque victus rationem, ſub qua flatus quamplurimi per inferiora maximo cum crepitu deſcendebant, ſatis feliciter adhibui: poſt quod tempus, quum de ventriculi diſtendente dolore Ægrotus (quòd præmemorata glaciali aqua ad depellendam, qua continuò ardebat, ſitim abuſus eſſet) graviſſimè quereretur, illam dimiſi; atque in ipſius locum ſubſtitui victum paulò pleniorem ex calidis gallinaceorum pullorum juſculis, in quibus recentis ovi vitellus cum permodica ſucci ex limonio malo portione ſolutus erat. Quæ juſcula bis in die hauriebantur, interpoſita ſummis matutinis temporibus benè calida ex *Chioccolatte* ſorbitione, cui frigidæ aquæ potio, tùm ventriculi refrigerandi, tùm importunæ ſitis elidendæ ergò præmittebatur. Adverſus autem iſtiuſmodi permoleſtam ſtomachi diſtentionem præter calentes ſorbitiones, catapotia quoque modò propoſita inordinatos nervorum, & animalium

malium Spirituum motus componendi virtute prædita propinavi.

Quartodecimo die dolor, & tumor ponè ſiniſtram aurem ad inferioris mandibulæ medium, & amplius ſeſe exporrigens, poſteaquam caput proxit è antecedentibus diebus leviter doluerat, extemplò luboritur; eodemque tempore febris, quæ alioqui continens quidem, ſed nequaquam ingens erat cum levi frigore, & aliqua mentis turbatione intenditur. Contra quem dolorem calida, humidaque fomenta ex vaccini lactis, & aquæ ſimplicis, in quibus ſambuci flores decocti erant, partibus equalibus, ſpongiis admotis ſæpè repetenda præſcribo: per quæ humoris parotidam efficientis coitus intrà octo dies ferè ex toto ſolutus eſt. Poſt quod tempus febricula circà noctem paulum increſcens, mane ſe remittens continuabat; Æger ſiti non adeò cruciabatur, frigidam Nucerinam aquam potabat; interdiu vigilabat, noctu conquieſcebat; calidis, quas dixi, ſorbitionibus reficiebatur, & interdùm ptiſana quoque ex oryza utebatur. Natura vel dum benè valebat ructuoſus, aliquando conquerebatur de quibuſdam (ut ipſe aiebat) acidis ventriculum irritantibus, pituitæ, & nonnunquam alimentorum rejectum moventibus: adverſùs quæ abſinthii tinctura ſemel die circà meridiem, ſæpiùs frigida aqua ex Nucerino Fonte huc importata haud improſperè pugnabam; atque interdùm remedio perfici *philonii*, & toſti opii; interdùm quamgelidiſſima ex lacte, & ſaccharo, gelu artificioſè concretis, ſorbitione ad crebrò ructantem, calidiſque fermentationibus (quod ut facilè credam, haud leves ſunt cauſæ) commotum

ſtoma-

ſtomachum componendum proſpero ſucceſſu, noctu utebar.

Circà diem quadrageſimum aquoſi humoris Vomitus decedebat; Arteriæ naturaliter ordinatæ erant; venter quotidiè ſatis; copioſam verò urinam veſica reddebat; & vires, ac ciborum appetentia accedebant ſic, ut valentiorem cibum, frigidum videlicèt ex cervino cornu, & vitulinis pedibus gluten Convaleſcenti paulo antequam nutrientia juſcula ſupra commemorata ſorbèret, quotidiè ter oporteret offerre. Ab ejuſmodi alimenti genere primum ad oryzam in capi juſculo coctam, & gallinacea jecinora elixa; indè ad tenerarum gallinarum, vitulorum, coturnicumque carnes tranſiit: edulio ex vaccino lacte, recentis ovi vitello, & tantilla ſacchari portione, ad cochlearium unum, aut alterum commanducato, alvi movendæ gratia. Atque in præſentia ſanus eſt, & benèvalet. D. Venetiis Quinto Calendas Februarias CIↃIↃCCXXXI.

Animadverſio.

Propoſitum Sanguinis Vomitum per conglaciatas, quas recenſui, ſorbitiones ſupprimendi rationem, quamſolidiſſimis ratiocinationibus eſſe innixam, demonſtratu haud ità difficile eſt. Primùm namque ſanguiferi ductus Sanguinem in ventriculi cavum, ſivè rapturâ, ſivè eroſione, ſivè raritudine propriarum tunicarum, ſivè orum ſuorum aperturâ profundentes, glacialis ejuſmodi congelatarum celeriter in ventriculum defluentium potionum frigoris vi, nulla re interpoſita tacti, quaſique peruſti, quàm citiſſimè, validiſſimèque

lidiſſimèque fieri poteſt, corrugantur; tùm Sanguis his ipſis Ductibus contentus vehementiſſimè cogitur, atque in majores canales repellitur; deindè toto corpore ob idem gelidiſſimum frigus inhorreſcente, reliquum Sanguinis in ſuis motibus lationis, & agitationis multum admodum retardatur, ac proin ejus impetus ex Cordis, & Arteriarum pulſus velocitate enaſcens, arterioſorum, venoſorumque canalium extremis orificiis patefaciendis peropportunus notabiliter imminuitur; poſteà illæ ipſæ quamgelidiſſimæ potiones ex ſatis nutrientibus maſſulis coagmentatæ per notiſſimas chyli vias Sanguinis alveos influentes reſidui Cruoris particulas, congregando abſque ullo impetu reficiunt. Quum igitur, quam expono, adversùs Sanguinis Vomitum pugnandi ratio, & ventriculi vomendi conatus cohibere, & Sanguinem ſiſtere pluribus de nominibus valeat; ſubveniendique inſuper, et promptè quidem imbecillitati Ægrotantis ſufficienti virtute polleat: ecquis Saniorum ſaltem Medentium jàm eſt, qui eam & maximè rationalem, & efficaciſſimarum in Cruorem vomentibus virium eſſe, non fateatur?

Pulcherrimam Aretæi ex Cappadocia græco-latinam editionem *Oxonia* ad me tranſmiſſam inſpicienti mihi, Sanguinis Rejectionis Curatio, Acutorum morborum Libro Secundo ab eo propoſita ſub aſpectum venit. Quum autem hanc perlegerim ad eum locum deveni, ubi *præſentiorem medicinam in iis, quæ bibuntur, & devorantur*; eſſe, ait, quorum ſpeciem triplicem exiſtere ſubjicit; *vel ut vaſa cogendo, compremendoque fluxionis ductus quaſi ligent*; *vel ut effluentem humorem incraſſent, atque congelent, quo minus effun-*

fundatur, quanquam exitus pateat ; vel ut vias exiccent, Sanguinem intrà ſedem antiquam retinendo, ne profluvio loci exinaniti maneant, & in eam partem exundent, ubi facta eſt effuſio.

Miles ille in Græcorum Veterum Medica Diſciplina gloriarum pleniſſimus, qui cujuſdam Georgii *Schmidt* Corcyræ Nigræ ficti Medici cognomine Perſonatus, clamoſo libello ranæ ad inſtar clamitans ranunculorum vim maximam hos ante ſex annos in me commovit: Miles, inquam ille Glorioſus (ut Plautina phraſi dicam) *cujus ego legiones difflavi Spiritu*, ex hiſce Aretæi verbis: *cogendo, comprimendo ; quaſi ligent, atque congelent:* colligi poſſe, quòd Sanguinis Vomitum, cujus Hiſtoriam cum Medica Republica communico, curandi methodus ſola ratione hoc in caſu à me inventa, in ejuſdem Cappadociæ Medicorum Principis De Curatione Sanguinis Rejectionis Capite contineatur, procul dubio dictitabit. Verum enimverò, id à veritate omninò abhorrere, evidentiſſimum fiet, remedia, quæ *valida*, & ad *concretionem efficacia* idemmet vocat Aretæus, perpendenti. Non enim glaciem, nivem, aut quos ego adhibui, conglaciatos liquores ad vaſorum compreſſionem, & Sanguinis, quam cæteroqui neceſſariam cognoſcis, concretionem inducendam proponit ; ſed ſimplicem *poſcam ; plantaginis, vuæ acerbæ, ſanguinalis herbæ, ſeridis, coriandri vive cum aceto ſuccum ; aridam acaciam ; leporis, hinnuli, aut hædi coagulum ; terram Samiam, Etreriam, ſigillatamque Lemniam ; corallium, ſapam Creticam, paſtillos ex Ægyptia Spina*, atque hujus generis alia multa, quæ hîc referre piget. Quod ad alimenta attinet : ea adſtringentia

gentia quidem, & facultate refrigerantia, vel tactu frigida eſſe debere, ſcribit: at verò mentionem tantummodò injicit *elotæ alicæ, oryzæ in poſca, palmularum decocti, toſti panis ſicci, contuſi in farinæ ſpeciem cribro trajecti:* ex quibus *Sorbitiones cum oleo (cui thymbra inſpergi poteſt ſale condita, cum rhoe) faciendas eſſe, præcipit. Si ex profuſione mors timeri poſſit: injucunda etiam, & concoctu difficilia eſſe præbenda, ex galla arida contrita lenti ſiccæ, frigidæque inſperſa, atque ova inter coquendum craſſa effecta,* tradit. Atque his utendum eſſe inculcat, ſi *adſtringere,* & *refrigerare* in animo habeamus. *Sanguinem* autem, & *ſpiritum incraſſantia* auxilia recenſens: ad hoc præſtandum, *Sorbitiones ex lacte, amylo; aut ex alica modò cum amylo, modò cum lacte; alicamque præterea cum palmulis coctam, & ad conſiſtentiam optimè perductam cum amylo, vel lacte, vel farre Thyrreno; itemque milium cum lacte,* atque horum ſimilia maximè valere, perhibet.

Ut itaque leniori epilogo Militi noſtro Glorioſiſſimo ſatisfaciamus: quum Aretæi neque alimenta, neque medicamenta adversùs Sanguinis vel à liene profuſiones; conglaciatarum, quas Inclyto meo Ægrotanti cùm rejectûs Sanguinis ſupprimendi, tùm virium leviſſimo, gratiſſimoque cibi genere ſuſtinendarum cauſa dedi, ſorbitionum virtutibus æquales ſimileſve obtineant facultates; hæque ab illis plurimùm differant: nemo deinceps ſuſpicari poterit, meam, antè recenſitum Sanguinis Vomitum, per quam gelidiſſimas, ſummis frigoribus, propinatas potiones edomandi, comprimendique methodum ab Aretæi fontibus emanaſſe. Si in ſupra allegatis Aretæi ver-

bis eam, de qua diſputatur, curandi viam reapſe ſubeſſe, idem Philogræculus Miles, ad Graiorum Medicæ Artis principum (quos *ſuperùm* conſiliis inſtructos credit) ſcripta, tanquam ad Sibyllinos libros adhæreſcens noviſſet: eam profectò, quatuor circiter abhinc annis, nimirùm dùm Patritio noſtro Sanguinem copioſiſſimè primùm Evomenti unà cum aliis Medicis aſſideret, adhibuiſſet. At ſub ejus curandi forma per largas, repetitaſque Sanguinis detractiones, & medicamenta nitrum recipientia ex Clariſſimo Georg. Stahlio excerpta Æger longo vitæ curriculo Digniſſimus moriturus eſſet: mea autem opera à mortis limine revocatus eſt. Sed Philogæculum dimittamus: ad glaciali frigore curandi rationem revertamur.

Viri Eruditiſſimi Thomæ Bartholini de Nivis uſu Medico libellum nuperrimis diebus quum evolverem, inveni non Abenſinam modò potionem nive refrigeratam in calidis ventriculi paſſionibus imperare, ſed & Galenum. Hic, eodem referente Bartholino, Senecam, *ſolutum & æſtu ſuo languidum ſtomachum perurente frigore erigendum eſſe*, in Naturalibus quæſtionibus ſcribentem fortaſſe ſecutus: in ventriculo curando refrigerationem ſibi proponit per aquam, cibos, fructus nive refrigeratos. * *Vidiſti*, iniquit, *& tu quoſdam uno die, vel potius hora, frigida potione levatos; quorum aliis non aquam modo dedi fontanam recentem, ſed etiam quæ nive eſſet refrigerata, veluti Romæ præparare ſolent: cibos præterea ad eundem modum refrigeratos identidem me illis permittere vidiſti: iiſdem dedi, & ptiſanam probè coctam pari ratione refrigeratam, aliaque id genus ſexcenta.*

* *Lib.* vii. *Met. Med. Cap.* iv.

Præter

Præter Abenſinam, & Galenum, Rhaſem quoque Zacutum, Amatumque Luſitanos, Lud. Septalium, Laz. Riverium, atque alios, qui ad percalidum ventriculum multùm infrigidandum, colicoſque ex calidis, ac bilioſis humoribus coortos dolores depellendos cibo, & potu gelido, & frigida aqua in linteolis ventri impoſita uſi ſunt, adducit idem Bartholinus: qui autem Sanguinis rejectiones, effluentiaſve ex quacunque corporis noſtri parte, potionibus nive, vel glacie, quam frigidiſſimis redditis; aut alius generis gelidiſſimis ſorbitionibus curarint, profert neminem. Quod ad me attinet: conglaciatos ex melonum ſeminum cremore, & modico Saccharo liquores parca manu circà primum veſperum oblatos ſatis fæliciter hiſce frigidiſſimis diebus expertus ſum in juvenilis ætatis, & fervidæ temperiei Moniali ex Patritia Ericciorum Familia quamſplendidiſſima; quæ ventriculi nervorum ſpaſmo ab vehementi moeſtitia ortum ducente, lævumque ejus orificium ità conſtringente, ut, & gravem, ſuſpirioſamque reſpirationem efficeret, & cùm eſculentorum, tùm potulentorum vel parciſſimè aſſumptorum deſcenſum penè ex toto prohiberet, graviter vexabatur.

Hippocrates, quanquam *frigida, veluti nivem, & glaciem Sanguinis Eruptiones inducere*, ſcribit Aphor. Sect. V. Aph. XXIIII. nihilo tamen ſecius Aphor. XXIII. aſſerit: *in his frigida uti oportere, unde ſanguis erumpti, aut erupturus eſt, & quidem circà ipſas partes, unde fluit.* Memini, me ſex circiter abhinc annis, Sanguinis ingens ex utero profluvium, communibus medicamentis, & ne perfrigida quidem aqua quicquam proficientibus, promptiſſimè in Meritiſſima Matrona, media æſtate ſuppreſſiſſe, perurente glacie genibus, & cruribus ſuper impoſita, cruralibus,

& quod conſequitur, iliacis, aliiſque in uterum deſinentibus Arteriis, ac Venis maximopere coarctatis, repreſſoque propterea, ac veluti ab conſuetis viis intercluſo Sanguine.

Verumtamen, tametſi quam gelidiſſimas, quas ſæpius commemoravi, ſortibiones adverſùs cujuſquemodi profluvia Sanguinis, & maximè ex ventriculo, ab immodico Sanguinei amnis fervore, & accelerato motu enata, aut cum his conjuncta, & in juvenibus potiſſimùm, quibus cruor, & ſtomachus ex æſtuat, magnoperè collaudo: non ideò tamen ſuadere auſim, ut illæ ipſæ conglaciatæ ſorbitiones mulieribus Sanguinem ex partu vomentibus, aut frigidis ventriculi, atque inteſtinorum fermentationibus obnoxiis ſine ullo diſcrimine propinentur. In Sanguinis ex partu vomitionibus: uti neque *multa calida aqua lavarem*, neque *tepefactoria* (quemadmodum Hippocrates tùm in libro de Morbis Muliebribus, tùm in eo, quem de Natura Muliebri inſcripſit, indiſcriminatim præcipit) tàm facilè adhiberem: ſic aſininum, & vaccinum lac ab eodem Hippocrate iis in caſibus præſcriptum haud quaquam planè damnarem. Sanguinem, inquam, ex lochiorum ſuppreſſione, aut imminutione evomentibus; primum venas in pedibus ſecari ad Sanguinem à ventriculo revocandum; tùm calidis fomentis ex aqua, & albo vino, in quibus emollientes, aperienteſque herbæ ebullierint, hypogaſtricam regionem frequentiſſimè foveri, cruraque, & pedes eodem tempore multa calida aqua lavari juberem ad uteri vaſa reſeranda; indè ad lac, humectandæ & reficiendæ ſanguineæ maſſæ cauſa, tranſirem. Sin verò mulieri ſanguinem vomendo rejicienti puerperii purgationes naturaliter fluerent, non calidis

lidis fotibus, & lavacris, ſed remediis Sanguinis impetum ſedantibus, ejus calorem cogendo moderantibus, confirmantibuſque vaſa ventriculi, ad ſingulas circumſtantes res attentè reſpiciendo, cruentum vomitum ſupprimere pertentarem. Eo autem compreſſo ad lacteam diætam, vel hac non conferente, ad reficientes potiones ex *Chioccolatte*, nutrientibus gallinaceorum pullorum, ranarum, terreſtriumve teſtudinum juſculis, atque horum ſimilibus devenirem.

F I N I S.

L O N D O N:
Printed for W. Innys, at the *Weſt-End* of St. *Paul's Church-Yard.*
MDCCXXXI.